

WERNER SCHWAB

MIJN HONDEMOND

(Mein Hundemund)

Het Toneelstuk

Vier Scènes

Vertaling Tom Kleijn

Opvoeringsrechten originele tekst:

Opvoeringsrecht amateur: Deutscher Theaterverlag, Grabengasse 5, 69469 Weinheim

Beroepstoneel: S. Fischer Verlag, Hedderichstr. 114, 60596 Frankfurt/Main

© Copyright Nederlandse vertaling: Tom Kleijn 1993

PERSONEN

HONDEBEKSJEF

Een oude krassende klootzak. Een overgevoelige zelfvernietiger. Een optisch smerig ruikend persoon als goddeloze belediging. Een weldaad voor de hersenen. Of niet?

DE VROUW

Een schoon, streng geschort vrouwspersoon.

DE ZOON

Een scheef geboren jongmens. Hulpeloos als 'stadsmens' gekleed. Opgejaagd, drukdoenerig, verloren.

De ruimte

In aanduiding een soort verlopen boerenbedrijf in verkleinde vorm. Links de voorgevel van een huis met raam, daarvoor een hoop oud ijzer. In het midden een miniatuur weiland, een miniatuur bos, een miniatuur akker, een zandhoop. Vóór deze landbouwkundige verkleining een teil met bloed en ingewanden. Rechts de mestvaalt, waarachter men de hond hoort ... maar nooit ziet.

De taal

De taal is het desbetreffende lichaam van de handelende personen. De taal trekt de personen achter zich aan: als lege conservenblikken, die men aan de staart van een hond heeft gebonden.

Men kan nu eenmaal niets anders dan de taal.

EERSTE SCÈNE

*(Hondebeksjef is rinkelend in zijn berg troep gevallen.
Moeizaam kreunt hij overeind, zoekt zijn jeneverfles, vindt die, drinkt en begint luid
scheten te laten.)*

HONDEBEKSJEF

De buik stinkt al weer
de wereld verovert je
en mest zich naar beneden weg
(Hij zet de fles voorzichtig op de grond en begint zichzelf om de oren te slaan)
aaah
wakker slaan
vers leven oud onderstel
opnieuw bloed uit het achterste
oude worstvellen smerig gekookt varkensvlees
iedere dag wakker geschopt worden
door de vliegen
bij iedere nieuwe maan een vers vod
als binnenvoering voor de werkbroek
dagbroek broekwerk smerige ...
(drinkt, lacht en valt weer in zijn berg troep)

DE VROUW

(opent het raam van het woonhuis)
Heb jij alweer het drinken
Heb jij je alweer vol gedronken
Hoe kun je toch een vol leven verdrinken
Nu ben jij al sedert altijd dronken
Jij kunt niets anders dan alles in je naar binnen drinken
De dronk zal jou met jou verlaten
Buiten het drinken om is het niets met jou

HONDEBEKSJEF

Het wil alweer verrekken
onder het licht vandaan
het geheel
in de madige aardedrek naar beneden
en dan als een kracht weer naar boven in de gewassen
altijd in hetzelfde werk
(Hij gooit zijn fles in de hoop troep)
maar dat is het branden van een waarheid
als zo'n echte smeerlap
als Hondebeksjef met de bek vooruit
door de Voorzienigheid zelf
op de schroothoop wordt gesmeten
in de overblijfselen van totaalniks
naar binnen wordt geramd
...
onder de golfplaat

in het strontbed
 in de eeuwige rust
 dat zou een goed ding zijn
 (*woedend*)
 maar nu wordt er uit een ander vaatje getapt
 de dingen durven immers toch niet uit zichzelf
 nu zal Sjefke zijn trekken thuis krijgen
 ik durf immers toch niet uit mezelf
 de Hondebeksjef er eentje op zijn dak te geven
 maar nu zal hij het wel moeten beseffen
 als hij de plicht heeft de plank te voelen
 (*Hij pakt een plank uit de berg troep, bewerkt zijn kop ermee en lacht, als de plank
 eindelijk breekt; tenslotte jammert hij en gromt*)
 nu schreeuwt ze weer
 de hondebekstem
 van binnen
 zonder een strot
 en ik moet dat allemaal denken over zo iemand als ik
 ik moet dat allemaal aanhoren van zo iemand als ik
 iedere dag als er een dag naar boven komt
 ...
 maar wat moet het anders doen
 binnen in de pens van zo iemand als ik moet zijn
 na een vers pak slaag kun je het onverdraaglijk dagelijkse verdragen
 en zich de gaten naar binnen laten steken
 levensgaten
 door de vuistenwereld
 en naar beneden slikken
 alles wat rijp wil worden
 en binnenlaten
 precies die echte tijd lang
 voor het graven en het eruitkunnentrekken
 voor de klotenvrucht en het vleesvee

DE VROUW

(*doet opnieuw het raam van het huisje open*)
 Heb jij je alweer geslagen
 Heb jij je alweer getuchtigd
 Altijd sla jij de wereld bovenop jouw schedel
 Altijd sla jij de schedel met jouw slagen
 De varkens zijn onrustig
 Ga naar de stal en bekijk de varkens
 Geef de varkens te eten en te drinken
 (*sluit het raam*)

HONDEBEKSJEF

Ah jaja
 de vleesbergen aan de hemel
 de varkens graven de honger uit
 de honger jaagt alles verder op

zo'n varken is toch het eerste het beste op de vleeswereld
 dat een bord vol minder stinkt
 in zijn doorwroete leven
 dan mensen zoals wij
 in hun leven

DE ZOON

(bekijkt al een hele tijd de schroothoop)

Mijn auto is zwaar ziek geworden. Er is helemaal geen volhouden meer omheen. Mijn carburateur heeft de wereld helemaal niet meer kunnen volhouden. En jij leeft toch, sedert er een wereld bestaat, met die hoop wereldtroep. Misschien heb jij een carburateur, die naar jou toe is gevlogen. Alleen omdat jij de vader bent, worden de gereedschappen altijd net zo onzeker als de mensen bij het begin van de schepping. Hoe moet ik iedere dag onze varkens kunnen verlaten, als de carburateur thuis wil blijven. Niets is met ons. Overal is iets met iemand, maar ons vreet het land op met datgene, wat het zelf moet zijn.

(Hij zoekt een tijdje in de berg troep en gaat dan gelaten af.)

HONDEBEKSJEF

De wereld van een ieder is zo groot als zijn varken
 en krijgt de honger de varkenspest
 dan wordt het varken noodgeslacht
 dan verdwijnt de wereld onder de aarde
 de honger is namelijk het varken en het varken is de honger
 dat weten de ogen al
 als zij nog blind zijn
 dat zij op die levensplaats in moeten slaan
 die het gemakkelijkst rood wordt

...

het bloed schreeuwt nu eenmaal het hardste
 het bloed speelt de honger
 de honger het varken
 het varken speelt het bloed
 dat is het dagelijks gebed van een hondebekstem
 als die zijn vleesstrot berijdt
 en alles
 wat een Vleesstrotsjef uit kan rijden en naar buiten kan bidden
 is het knorren van het eigen binnenvarken
 het knorren van een vreemde honger
 en het geile knorren van een bloed

DE ZOON

(komt het toneel op stormen)

De grond is de roes van de aarde en de aarde is de slechte geëmigreerde oom van de wereld. Geen mens interesseert zich voor een echte bodemondergrond. De grond bezit altijd alleen maar de honger van de vader en alle vaders hebben hun darmverstopping. Mijn auto verlangt naar een carburateur, die kan vergassen. De grond is de hindernis tussen de dingen, die een plezier kunnen zijn. Tussen mij en de wijven is een grond, tussen mij en de cafés is een grond, tussen mij en alle grote lichten is een grote grond. Het snelste moet het worden boven de grondwereld. Mijn tijd voelt zich in een grootgoede carburateur thuis.

(af)

HONDEBEKSJEF

Het grommen

dat uit de vleesstrot naar buiten stroomt
is altijd al hetzelfde vleesstrotgrommen
omdat de vleesstrot boven Sjef dezelfde is
die de allereerste Strontsjef de wereld heeft ingereden
en de oude kinderen van de eerste Hondebeksjef hebben allenallemaal
op de hoge vleesstrot
moeten mogen zitten

(giechelt)

de woorden komen helemaal niet goed uit de strot tevoorschijn
gepraat wordt op de ondervleesgrond
binnen onder in de pens
met elkaar met zichzelf
tegen alle pijn

...

als de strot zich eenmaal echt openmaakt
dan verrotten de ogen
dan smijt een mens zoals ik zich in de plee
en perst zichzelf naar beneden
vrijwillig

(Hij ramt zichzelf in de buik en kreunt.)

...

iedere honger is alleen maar de vervanger
de plaatsvervanger
van een dikke darm
van een laatste kamer
in de dikke darm wordt een verantwoording afgelegd
en wil jij een plaats krijgen
boven de wereld
en op het mensenkerkhof
en een laatste muziek in het kadaver naar binnen
dan moet je gedwongen worden de rechtschape voeten uit elkaar te doen
en een plaats te maken in de mensenbuik
in het hele leven door en door
dan moet jij met de darm uit je buik naar buiten
en met de darm in de hand door het ganse land
en zo vaak om de wereld heen
totdat alle kerktorens en de betere delen van de wereld
in één enkele mensendarm een plaats hebben
dan is de wereld een worst
een korte dikke naar binnen gescheten worst
goed gelardeerd
zonder één enkele duivel
die is dan net voldoende
net voldoende voor een goed hapje tussendoor
en dan wordt het lege worstvel naar beneden gegooid
de eeuwige duisternis in
en dan moet er ook eens een vleesloze rust moeten mogen zijn

een rust zonder een rustig mens met een rust
alleen maar een grote rust
een rust
die om zich heen niets weet van een rust
een rustige rust
die nog nooit een lawaai heeft moeten herkennen
(Hij mishandelt zich met zijn vuisten)
jaa
iemand zoals Sjef heeft niks
geen markering zoals een weg
geen serienummer zoals een fiets
niet eens een zelfstandige stank
en bij het worstenmaken wil er geen echte betekenis naar buiten koken
...
(plotseling heel opgewekt)
dagelijks en braaf
beheer ik schedel en darm
mest het varken met de wereld
voeder ik wereld aan de schuld
...
ha
dat was alweer een gedicht
een vliegend gedicht over de hele wereld
gisteren een gedicht morgen een gedicht
over en voor duizend jaar een gedicht
een gedicht is in alle dingen ingebouwd
die iemand moeten vinden
als de dingen jou aankijken
en als jij de dingen aankijkt
en voor de dingen een aankijken uitoefent
dan wordt het geheel bij elkaar gekeken
alles
alles wat een ogenblik kan verdragen
...
een weiland ligt in de zomer
en het gras staat er rood bij
de zeis steekt in de grond
en het kind is dood
(lacht en is plotseling tamelijk ernstig)
het kind heeft nu eenmaal geen controle over zichzelf gehad
het is het voedselverzamelwerk ingelopen
en als een doodvervloekt kind rondslingert
in de buurt van een rode zeis
en de lijfeigene vader is gaan schreeuwen
(lacht)
die schreeuwt om een abnormale hulp
en onder de dorpsboom van de Kroonprins
daar koelt de ciderbeker iedere schaduw
en de schaduw koelt de cider
dan is dat een gedicht

een gedicht dat de dingen bij elkaar vertelt
 totdat ze bij elkaar kunnen horen
 zoals de beer en de zeug
 de zeis het kind het bloedvoedsel de cider en Kroonprins Rudolf
 een zwijnenstal

...

(De Vrouw en de Zoon komen op en willen wat opzeggen. Hondbeksjef tilt het eerste het beste voorwerp op en gooit het naar hen. Beiden verwijderen zich snel.)

HONDEBEKSJEF

(kijkt hen na)

Nooit kan er een nieuw huis kunnen bestaan
 de huizen groeien uit de grond
 en de grond geeft niets weg
(hij draait zich weer om)
 een groot mens hoeft nooit een gedicht te ontdekken
 die heeft zijn innerlijke lichaams-Leider in een rust
 alleen de etterende pens zakt weg in de dingen
 totdat de gedichtdingen een plaats hebben gekregen in de doorgesleten etterzak
 je zou ooit eens een unieke inwendige Leider moeten kunnen zijn
 die eigenlijk alleen maar naar beneden kijkt
 maar natuurlijk niet bij zichzelf waar het wilde vlees zich thuis voelt daar beneden ha
 maar op het kapsel van iedereen
 en nooit niemand moeten zijn zoals je bent sinds het moedergat
 een Leider over ieders kapsel
 een President ha
 een Wereldpresident
 een Bondspresident
 een President die de samengevatte mensen hebben verzonnen
 die door alle mensen in elkaar is gezet
 tegen de pijn

...

(dweperig)

en toen is de Mensenpresidentenleider boven op de mensen
 geklommen
 en heeft met de oogappel de pijn van de mensen gevolgd
 de oogappel zo groot als een pompoen
 en langs de President dampet geen pijn naar boven
 omdat hij een verzonnen gemeenschap is
 van de varkensmensen
 die hun pijn niet willen hebben
 een Wereldpresident zou je moeten kunnen zijn
 die zoals de Wereldkampioenen alle mensen mogen afsnijden van de hele wereldpijn
 niet een Strontsjef
 met een beenstomp
 en een wereldval
(Hij gaat in een met vergeten bloed gevulde teil zitten en steekt zijn beenstomp omhoog naar de hemel.)

...

Strontsjef met een tweede levensvoet
en een engelenharig kapsel onder een fluwelige hoed
ha
allemaal zouden ze je de ingebeelde voeten slijmend likken
en op alle hoge bomen klauteren
en met hun smerige zakdoeken wapperen
en alle wijven zouden je met hun ogen aftasten als een gemeentelijke fokstier
en het kindergebroed zou zich opofferen totdat het een gedicht zou kunnen opzeggen

(met verdraaide stem)

de wereld is duister
de wereld is warm
als ik nou een haasje was
dan was ik arm

...

en dan zou je de afgerichte kinderen moeten betasten
en die zouden rood zijn zoals de appels of zoals bloed
en dan zouden die er nog een gedicht uit moeten rukken
eentje tegen de honden voor de gouden Strontsjef

(met verdraaide stem)

hij ligt op zijn rug
op Onze Lieve Heersdag
en sabbelt aan de varkenspoot
die verder niemand wil
hij kan helemaal niet praten
hij jammert en hij stinkt
over alle dorpen heen om 't slachtafval

...

en dan zou je in de vette kinderen geld moeten steken
en suikergoed en allerlekkerste hapjes
en opeens zou ik mijn Sjef weer op het lichaam moeten slaan
op de beenstomp
op de zaadkanker
op het kopvlees
omdat Strontsjef uit de President te voorschijn zou moeten spuiten
als diarree

en dan zou de Goudpresident failliet zijn gegaan
huilen zouden de mensen en roepen
de Keizer is dood
de Keizer is aan stukken gesneden
de Keizer is opgediend
voor het staal hebben wij het mes uitgevonden
een versleten mes is oplichterij
dat hebben wij alletwee gezegd
de President en de Hondebeksjef
dat iedere buik een plaats heeft voor een mes
(Moeizaam komt hij overeind uit de bloedteil.)